

OPA-EN-OMA-DAG DEVENTER

ORGANISATIE:

Historische Vereniging Deventer , Stichting Industrieel Erfgoed Deventer,
Stichting Oud Deventer en Deventer Verhaal

LEUK DAT JE MEEDOET AAN DE ONTDEKKINGSREIS ROND DE BRINK

Je hebt toch wel je opa/oma meegenomen? Want je moet ze onderweg veel vragen. Zij kunnen je vast een heleboel vertellen over vroeger. En als ze in Deventer geboren zijn, weten ze ook veel over hoe de stad er vroeger uitzag. En als zij het niet weten dan kun je het vragen aan de gidsen die langs de route staan; zie de aanduiding **GIDS**.

Jullie gaan een wandeling maken rond de Brink

In dit boekje kun je lezen hoe je moet gaan lopen. Als je de route volgt, kom je langs allerlei plaatsen, waar je misschien nog nooit geweest bent. We gaan je ook vragen stellen.

Vraag opa/oma maar het hemd van het lijf. Ze kunnen je vast veel meer vertellen, dan dat er in dit boekje staat.

Foto's bekijken

Onderweg kun je overal ook oude foto's bekijken van hoe het er vroeger uitzag. Er staan mensen bij de foto's om je er wat bij te vertellen. Je kunt ze herkennen aan de badge.

Tijdens de wandeling kun je een aantal stempels halen

Als je alle stempels hebt, krijg je aan het eind van de route nog een leuke verrassing.

Bij het Speelgoedmuseum speelt Harry de Vries op zijn accordeon. Hij speelt muziek uit de tijd dat opa/oma nog jong waren.

Vraag maar of je opa/oma de liedjes kunnen meezingen.

WE GAAN BEGINNEN!

Je bent nu bij het Speelgoedmuseum. Loop weer naar buiten.

Als je buiten bent, kijk dan eerst even rechts om de hoek. Deze straat heet de Boterstraat. Je kunt hier zien dat het Speelgoedmuseum in een heel oud

gebouw is gevestigd. Dit is een van de oudste stenen huizen uit Deventer. Het is gebouwd net na de grote stadsbrand uit 1334. Voor die tijd stonden hier vooral houten huizen. Toen de grote brand uitbrak, zijn er veel van die huizen afgebrand. Na de brand zijn de huizen hier van steen gemaakt.

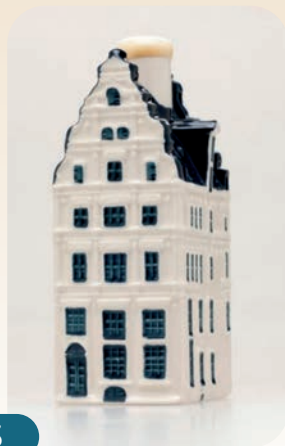

Vervolg van de ontdekkingsreis

Als je nu weer voorbij de ingang van het Speelgoedmuseum loopt, ga je in de richting van het grote plein, de Brink. Na zo'n vijftig meter zie je links een mooi oud gebouw. Dat

is ooit door de KLM nagemaakt in porselein. Het heet de Drie Haringen.

Heb je het gebouw gevonden? Bekijk de gevel maar eens. Kun je de drie haringen vinden? Ze staat er twee keer op. Hiernaast zie je alvast één van de afbeeldingen.

GIDS

Kun je het jaartal vinden dat op de gevel van de Drie Haringen staat? Schrijf dat jaartal hier maar op.

ANTWOORD

.....

Het gebouw van de Drie Haringen staat naast een nog mooier gebouw. Dat is de Waag. Hier is Museum De Waag gevestigd. Als je langs de brede zijwand van het waaggebouw loopt en de muur goed bekijkt, kun je allerlei beeldjes ontdekken. Het zijn beeldjes waar een geschiedenis aan zit. Deventer had in het begin van de zestiende eeuw ruzie met de hertog van Gelre. En die hertog had twee hoge torens gebouwd aan de overkant van de rivier de IJssel om de Deventenaren goed in de gaten te houden. Eén van de torens heette Altena. Die stond de Deventenaren al te na (veel te dichtbij). Ze konden vanaf die toren

GIDS

over de stadsmuren heen in de etenspotten van de Deventenaren kijken. Vandaar de naam van het ene beeldje: Kiek in de Pot.

De tweede toren van de hertog van Gelre heette Morgen-ster. Zie je ook een beeldje in de zijgevel van de Waag die daar naar verwijst? Wat zie je precies?

ANTWOORD

.....

Vervolg van de ontdekkingsreis

Loop nu het plein verder op. Als je zo'n honderd meter doorloopt, zie je links een wit huis op een hoek staan. Dit is het Deventer Koekhuisje. Nee, het is niet gemaakt van koek, zoals het koekhuisje in het sprookje van Hans en Grietje. Hier verkoopt Bussink de echte Deventer Koek. Als je nog wat doorloopt, langs de stenen waterpomp, zie je zo'n twintig meter verder een groot standbeeld staan. Dat beeld is van Albert Schweizer. Dat was een man die in Afrika (Lambarene) veel arme mensen geholpen heeft, maar die ook regelmatig in Deventer geweest is.

GIDS

We zijn benieuwd welke tekst er op het standbeeld staat. Het is een uitspraak van Albert Schweitzer.

ANTWOORD

Vervolg van de ontdekkingsreis

Steek nu links, diagonaal het plein over. Je komt dan uit bij het voormalige kantongerecht. Dat is een soort rechtbank.

Je mag hier naar binnen. Ga vooral even 'gezellig' kijken in de gevangenis! Kijk vooral naar de muurschilderingen. Maar denk eraan, je mag er niet aankomen!

Tijd om je eerste stempel te halen.

GIDS

Voor het kantongerecht kun je een aantal grote stenen in het trottoir ontdekken. Hier stond vroeger het schavot.

STEMPEL

We zijn benieuwd hoeveel van die grote stenen je in het trottoir telt?

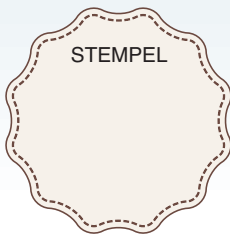
ANTWOORD

Vervolg van de ontdekkingsreis

Loop nu over het plein terug. Dan zie je midden op het plein een fontein. Loop daar maar naartoe. Dit is de Wilhelminafontein.

In 1893 viert de stad Deventer dat er een begin gemaakt is met de aanleg van het waterleidingnet. Steeds meer huizen kregen in huis een eigen kraan met stromend water. De mensen hoefden geen water meer uit waterputten en bij waterpompen te halen. Maar in dat jaar was er nog te weinig geld om voor dat feest een mooie fontein te bouwen. Dat geld was er wel 5 jaar later, in 1898, toen de achttienjarige prinses Wilhelmina tot koningin gekroond werd. Sindsdien heet de fontein dan ook Wilhelminafontein.

Archeologie

Als je met de rug naar de Wilhelminafontein gaat staan en naar De Waag kijkt, zie je links een lange rij grote huizen. Na de Menstraat links, vind je op de Brink al gauw het huis met het nummer Brink 31. Dit huis heet Vreybrinck. Hier vind je de archeologen van de stad en je kan hier zelf aan de slag als een echte archeoloog.

Tijd om je tweede stempel te halen.

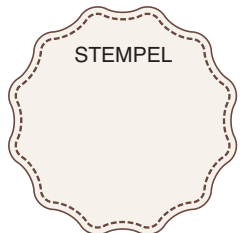
Vervolg van de ontdekkingsreis

Als je het pand verlaat, loop dan naar de hoek van de straat en ga rechtsaf de Menstraat in. Je bent nu in het Bergkwartier. Deze wijk van Deventer heet zo, omdat de huizen hier op een heuvel gebouwd zijn. De kerk in deze wijk heet de Bergkerk.

GIDS

Na zo'n vijftig meter vind je links een heel mooi oud winkeltje. Het is het Borstelwinkeltje.

Hier kun je je derde stempel halen.

Vervolg van de ontdekkingsreis

Als je bij het Borstelwinkeltje klaar bent, loop dan verder de straat in. Na zo'n honderd meter is er links een steegje. Dat is de Kerksteeg. Zie je in de muur van het hoekhuis aan deze steeg een gat? In een van de huizen aan de overkant van de straat is nog zo'n gat te vinden. Daar tussen konden ze een ketting over de straat spannen. Als het oorlog was, konden ze zo de soldaten van de vijand tegenhouden om met paarden en wagens de stad in te rijden.

Aan de overzijde van het pleintje zie je een tuintje, de Vlindertuin. Ga daar maar even door het hek. Loop tot aan de muur en kijk over de muur. Beneden is er nu een drukke straat. Maar vroeger was daar de haven van de stad. Je staat nu boven op een stukje van de stadsmuur.

GIDS

Vervolg van de ontdekkingsreis

Als je het tuintje weer uitloopt, ga dan linksaf en loop de Rijkmanstraat in.

Wat denk je, waarom zou deze straat de Rijkmanstraat heten?

ANTWOORD

Als je in deze straat wandelt, kijk dan eens om je heen. Er zijn oude huizen en meer moderne huizen. Hier zijn in de Tweede Wereldoorlog verschillende bommen gevallen. Op de plekken waar huizen verwoest zijn, zijn er nieuwe huizen gebouwd.

GIDS

Na zo'n 150 meter is er links het Leger des Heils. Ga hier rechtdoor. Daarna is er links een soort inham. Hier kijk je op de achterkant van een kerkgebouw.

Op dit moment is er achter het station een nieuw gebouwde grote moskee, maar vroeger was hier de moskee gevestigd. Het gebouwtje was echter te klein. Dat kun je hier wel zien. Daarom is er een nieuwe moskee gebouwd.

Vorbij het binnenpleintje van de voormalige moskee staat op de hoek een gebouw waar we naar binnen mogen. Het is de loge van de vrijmetselaars. Het is gebouwd op een plek waar in de Tweede Wereldoorlog de huizen bij een bombardement verwoest zijn, maar de middeleeuwse kelder is er nog goed te zien. Loop maar naar binnen en ga door het gebouw naar de kelder op zoek naar de ridder in het harnas. Heb je hem gevonden?

Dan mag je weer een stempel halen.

STEMPEL

GIDS

Als je de oude kelder gezien hebt, loop je via de trap weer naar buiten. Als je met de rug naar de ingang van de loge staat, sla dan linksaf het gangetje naast de loge in.

Dit nauwe gangetje heet de Muntengang. Het komt uit bij de Muntentoren.

De Muntentoren is genoemd naar een oude werkplaats, waar vanaf 1637 munten geslagen werden. Het laatst door Peter Sluijsken in het begin van de achttiende eeuw.

GIDS

Vervolg van de ontdekkingsreis

Er zijn nog veel oudere munten uit Deventer bekend. Deventer kreeg al in het jaar 990 het recht om munten te slaan. Langs de Oostzee en tot in Rusland zijn Deventer munten teruggevonden. Dat bewijst dat Deventer een belangrijke handelsstad was.

Ga maar eens op zoek naar deze steen. Hij is ergens ingemetseld in een muur. Heb je hem gevonden? Kun je lezen wat er staat?

ANTWOORD

.....

Als je aan de andere kant de Muntengang weer uitloopt, kom je op een straat uit die Achter de Muren Zandpoort heet.

Waarom denk je dat deze straat Achter de Muren heet?

ANTWOORD

.....

Loop rechtsaf de straat in. Je komt uit op de Zandpoort. Hier was vroeger inderdaad een poort van de stad, de Zandpoort. Sla rechtsaf en loop zo'n dertig meter door. Links aan de overkant zie je het Speelgoedmuseum weer.

DIT IS HET EIND VAN DE ONTDEKKINGSREIS!

Ga je nog even het Speelgoedmuseum binnen?

Hier kun je jouw diploma ophalen en je bent van harte welkom om de tentoonstelling 'Koken voor Kinderen' te bekijken. Tussen 13.00 en 15.00 uur kun je zelf bouwen met constructiespeelgoed. Vandaag is het Speelgoedmuseum voor **jullie gratis toegankelijk!!**

FOTO'S EN VRAGEN

Op www.opaenomadagdeventer.nl kun je de antwoorden op de vragen vinden.

En heb je een foto laten maken?

Op deze website staat ook de foto die van jou gemaakt is.

ORGANISATIE

Historische Vereniging

Deventer biedt elk jaar een gevarieerd programma voor de leden. De vereniging werkt in een sfeer van gezelligheid aan vermeerdering van kennis en inzicht over de geschiedenis van Deventer. www.historischeverenigingdeventer.nl

De SIED heeft als doel de stimulering van de bestudering, de inventarisatie, de documentatie, de geschiedschrijving, het behoud van monumenten van bedrijf en techniek in Deventer en omgeving, alsmede publiciteit hieromtrent. www.sied.nl

De Stichting Oud Deventer stelt zich tot doel de cultuurhistorische elementen op het gebied van het gebouwde erfgoed in de gemeente Deventer te bewaken, te beschermen en de waarde hiervan kenbaar te maken. www.oud-deventer.nl

Deventer Verhaal is een organisatie voor cultureel erfgoed. Het verhaal begint bij Museum De Waag waar tentoonstellingen te zien zijn met de Deventer collectie. Daarnaast zorgt zij sinds 2015 voor de collectie in het Speelgoedmuseum. www.deventerverhaal.nl

TOT ZIENS

We hopen dat je het leuk vond en dat je samen met opa/oma hebt gepraat over Deventer en over hoe Deventer er uitzag toen opa/oma nog jong waren.

Redactie:

Henk van Baalen, Bert Renkema, Piet de Noord, Ruud Johannes, Jan Webbink, René Berends, Monique Wezenberg, Pieter Eltens

SPONSOR
OPA-EN-OMA-DAG
DEVENTER
2018

Tijdens deze wandeling zien de deelnemers veel van de bijzondere Deventer monumenten die eigendom zijn van de NV Bergkwartier. Deze NV is ca 50 jaar geleden mede opgericht door de Stichting Werkgroep Bergkwartier. Deze Stichting voelt zich nog altijd verantwoordelijk voor het behoud van de monumentale Deventer binnenstad. Wij wensen de wandelaars veel plezier.